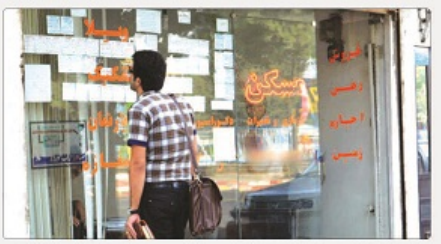

اخبار کوتاه

سیلوهای کشور پر است

با خرید ۱۲ میلیون تن گندم تا صبح دیروز از کشاورزان، کشور در تامین گندم با قدرت به خودکفایی کامل رسید.

به گزارش پیام آشنا به نقل از فارس، «تا صبح دیروز ۱۱ میلیون و ۹۴۲ هزار تن گندم از کشاورزان کشور خریداری شده و خرید ادامه دارد. این را مجری طرح خودکفایی گندم کشور سهراب سهرابی خبر داده است. کشور ۱۰ میلیون تن برای نان و ۲ میلیون تن برای بخش صنعت از جمله تولید ماکارونی، شیرینی، بیسکویت و غیره نیاز به گندم دارد.
بر اساس آمارهای جهاد کشاورزی سال گذشته کشور با خرید ۱۰.۵ میلیون تن در تأمین گندم نان خودکفا شده بود و حدود ۱.۵ میلیون تن وارد کرد و مسئولان وزارت جهاد کشاورزی می‌گویند که از همان زمان طرح جدیدی را برای خودکفایی کامل در گندم آغاز کردند. برای واردات این میزان گندم معادل ۲۷ میلیارد تومان ارز از کشور خارج شده که می‌توان ۱۴ دستگاه تراکتور به ناوگان فرسوده ماشین‌آلات کشاورزی تزریق کرد که ۳۰۰ هزار دستگاه نیاز به نوسازی دارد.
شرایط آب و هوایی مناسب، توجه کشاورزان به برنامه‌های ارائه شده از سوی مدیران، استفاده مناسب از بذر و نهاده، مقابله با آفات و بیماری، طرح جهش تولید در دیمزارها، توسعه آبیاری نوین و ایجاد مزارع انتخاب مشارکتی ارقام از دلایل رشد تولید گندم در سال جاری است.

دستور وزیر راه برای پیگیری سریع سانحه قطار باری هرمزگان

وزیر راه و شهرسازی در پی سانحه‌ای که در واپسین دقایق شب گذشته برای قطار باری در بندرعباس رخ داد، دستور پیگیری سریع داده و خواستار گزارش از جزئیات این ضایعه شد.

به گزارش پیام آشنا فرزانه صادق با ابراز تاسف عمیق از درگذشت دو تن از همکاران راه‌آهن در سانحه قطار باری در بندرعباس، به خانواده‌های آنان تسلیت گفت.
حدود ساعت ۲۳:۳۰ جمعه شب هنگام ورود قطار باری حامل گوگرد به ایستگاه باری بندرعباس (انشعاب) به علت اشتباه بودن مسیر، قطار با واگن‌های متوقف در خط ۱۵ ایستگاه مذکور برخورد کرده و متأسفانه طی این حادثه دو نفر از کارکنان راه آهن جان خود را از دست دادند.
در این حادثه مصطفی فلاحی لکوموتیوران پایه ۲ ناحیه هرمزگان و رامین بیگی آموزگار لکوموتیوران ناحیه هرمزگان جان خود را از دست داده‌اند.
کمیسیون سوانح منطقه در محل وقوع حادثه تشکیل شده و اعضا در حال بررسی علت موضوع هستند.
به گفته مدیرکل راه‌آهن هرمزگان، قطار مشکل فنی نداشته و جزئیات حادثه پس از بررسی کمیسیون تخصصی اعلام خواهد شد.

چک تضمین‌شده جایگزین چک رمزدار می‌شود

در راستای انتظام‌بخشی به شرایط صدور و استفاده از چک‌های تضمین شده، مقدمات ممنوعیت صدور چک رمزدار به صورت تدریجی و گام‌به گام در شبکه بانکی اجرایی می‌شود.

به گزارش پیام آشنا بانک مرکزی در راستای انتظام‌بخشی به شرایط صدور و استفاده از چک‌های تضمین شده با هدف جلوگیری از استفاده‌های نامتعارف از چک‌های مزبور، احراز هویت دقیق اشخاص ذینفع و پیشگیری از پولشویی از سال ۱۳۹۷ و همچنین تمهیدات اجرایی تکمیلی صورت گرفته براساس ابلاغیه شماره ۲۰۹۶۲ مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۸ ریاست جمهور در رابطه با اصلاح و الحاق موادی به قانون «اصلاح قانون صدور چک» (بخشنامه شماره ۰۰/۷۷۴۱۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۷ مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی) شامل تخصیص شناسه صیادی به چک تضمین شده و ایجاد شفافیت حداکثری در زمینه صدور و گردش چک تضمین شده از طریق سامانه صیاد (پیچک) (بخشنامه شماره ۰۰/۲۷۸۹۴۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۴ اداره نظام‌های پرداخت) طرح حذف چک رمزدار در شبکه بانکی را در دستور کار قرار داده است.
بانک مرکزی با نظرداشت مزایای چک تضمین شده نسبت به چک رمزدار متعاقب اجرای قانون پیش گفت، مشابهت کارکردی با چک رمزدار که می‌تواند ابزار جایگزین آن باشد، ضرورت شفاف‌سازی و ایجاد امکان نظارت متمرکز بر نحوه و حجم تبادل چک‌های اشخاص و همچنین کاهش هزینه‌های عملیاتی بانک‌ها با برچیدن روال سنتی پذیرش و پردازش چک رمزدار در صدد اعلام ممنوعیت صدور چک رمزدار در شبکه بانکی می‌باشد. از این رو لازم است مقدمات اجرا شدن ممنوعیت صدور چک رمزدار به صورت تدریجی و گام‌به گام در شبکه بانکی فراهم گردد.

قیمت سکه طرح جدید از ۴۴ میلیون تومان عبور کرد

قیمت هر قطعه سکه طرح جدید دیروز (شنبه، ۲۴ شهریور) در بازار طلای تهران با افزایش ۴۵۰ هزار تومانی نسبت به روز کاری (پنجشنبه، ۲۲ شهریور) به ۴۴ میلیون و ۱۵۰ هزار تومان رسید.

به گزارش پیام آشنا، هر قطعه سکه طرح جدید به گزارش پیام آشنا، (شنبه) تا لحظه درج این خبر در بازار طلای تهران ۴۴ میلیون و ۱۵۰ هزار تومان به فروش رفت که نسبت به قیمت روز کاری (پنجشنبه) ۴۵۰ هزار تومان افزایش داشت.
هر قطعه سکه طرح قدیم دیروز نسبت به پنجشنبه هفته قبل با رشد ۴۰۰ هزار تومانی، ۳۹ میلیون تومان داد و ستد شد.
قیمت نیم‌سکه دیروز با افزایش ۳۰۰ هزار تومانی به ۲۳ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان رسید.
ربع‌سکه در روز گذشته با رشد ۳۰۰ هزار تومانی قیمت نسبت به روز کاری گذشته ۱۵ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی با ۱۵۰ هزار تومان رشد، هفت میلیون و ۳۰۰ هزار تومان داد و ستد شد.
قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار دیروز در بازار تهران، سه میلیون و ۷۲۰ هزار و ۲۰۰ تومان معامله شد.
برپایه این گزارش، در روز جاری بهای هر انس طلا در بازارهای جهانی با رشد ۱۲ دلاری به ۲ هزار و ۵۷۸ دلار رسید.

عضو هیئت مدیره انجمن انبوه سازان تهران در گفت و گو با پیام آشنا مطرح کرد

افزایش اجاره بها زنگ مهاجرت معکوس را به صدا در آورد

محبوبه بیدکی –رئیس کمیسیون صنعت احداث کانون عالی کارفرمایی تاکید کرد: گرانی ناشی از تورم منجر به افزایش قیمت اجاره بها شده است که به طور نسبی مهاجرت معکوس را رقم زده است، علی رغم اینکه اینگونه مهاجرت ها مشکلات جانبی برای برخی از افرادی دارد که ناچارند به دلیل نداشتن هزینه اجاره بها به سایر مناطق وحتی به دهات وروستاها نقل مکان کنندما متاسفانه با مشکل بیکاری نیز مواجه میشوند.

حسن محتشم عضو هیئت مدیره انجمن انبوه سازان تهران پیرامون ساخت چهار میلیون واحد مسکونی طرح نهضت ملی مسکن، گفت: وعده ساخت چهار میلیون واحد مسکونی در دولت سیزدهم پس از نزدیک به ۳ سال به دولت چهاردهم انتقال پیدا کرد که عملاً به دلیل عدم برنامه ریزی و زیر ساختهای نامناسب امکان تحقق آن فراهم نشد.

رئیس کمیسیون صنعت احداث کانون عالی کارفرمایی تعداد واحدهای مسکونی در حال ساخت را کافی ندانست و تاکید کرد: متاسفانه بخشی از قرارداد ساخت واحدهای مسکونی منعقد شده که درحال شروع و بخش دیگری که به مرحله تزریق نقدینگی بوده نیز به دلیل عدم تامین از طریق بانک ها با ددلاین زمانی مشخص پیشرفت صحیحی نداشته و در نتیجه طرح نهضت ملی مسکن عملا موفقیت ضعیفی داشته است.

محتشم با بیان اینکه اگر طرح نهضت ملی مسکن بدرستی اجرایی میشد قسمتی از ناترازی آن را جبران میکرد، افزود: عدم اجرای صحیح طرح نهضت ملی مسکن به دلیل ایرادهای کمی و کیفی، قرار دادها و نیز عدم همکاری بانکها تاثیر چندانی در بهبود این ناترازی نداشته است.

وی ادامه داد: گرانی ناشی از تورم منجر به افزایش قیمت اجاره بها شده است که به طور نسبی مهاجرت معکوس را رقم زده است، علی رغم اینکه اینگونه مهاجرت ها مشکلات جانبی برای برخی از افرادی دارد که ناچارند به دلیل نداشتن هزینه اجاره بها به سایر مناطق وحتی به دهات وروستاها نقل مکان کنندما متاسفانه با مشکل بیکاری نیز مواجه میشوند

وی تاکید کرد:در واقع باید ببینیم دولت چهاردهم و وزیر جدید برای اجرای تعهدات قبلی طرح نهضت ملی مسکن و پیشگیری از بحران در این حوزه چه برنامه هایی را پیش بینی کرده اند و منتظرسیاستگذاریهای جدیدباشیم.

محتشم در مورد کوچک سازی و ساخت مسکن ۲۵ متری گفت: مسئله کوچک سازی و ساخت مسکن ۱۶ تا ۲۵ متری شاید یک ضرورت به نظر برسد که البته نه به این کوچکی که به دلیل نبود عرضه مناسب مسکن و یا گرانی آن زوجهای جوان امکان تامین نقدینگی را ندارند، طبیعتا این واحدها دارای فضاهای کمی هستند که برای زندگی روزمره افراد مناسب نیست وصرفا یک اتاق محسوب میشود که به لحاظ سرویس بهداشتی و سایر امکانات دارای مشکلات عدیده ای است.

عضو هیأت مدیره انجمن انبوه سازان تهران با بیان اینکه معمولا خانواده ها بیشتر وقت خود را در خانه و کنار خانواده هستند و این واحدها صرفا برای خواب محسوب میشود،گفت: واحدهای ۲۵ متری با فرهنگ ایرانی و زندگی خانوادگی هماهنگ نیست،در عین حال ناترازی اجتماعی به وجود می‌آورد،این گونه واحدها مورد استفاده مجموعه‌ای از افراد کم بضاعت و عموما مجرد قرار می گیرد اما معضلات اجتماعی در پی دارد و با فرهنگ جامعه ما سازگار نیست.

رئیس کمیسیون صنعت احداث کانون عالی کارفرمایی ادامه داد: در واقع صدور مجوز ساخت اینگونه واحدها باید توسط شورای شهر بررسی شود با توجه به اینکه الگوی مصرف در تهران ۷۵ متر و در شهرستانها ۱۰۰ متر است اما متاسفانه یک واحد ۷۵ متری به یک سوم وحتی کمتر تقلیل پیدا کرده است،که این طرح ها برای مسکن‌دار کردن مردم اشتباه بوده و مطمئنا نمی تواند تاثیری در شرایط قیمت مسکن با توجه به بحران موجود داشته باشد،چرا که مشکلات مسکن ناشی از اقتصاد کلان کشور است.

محتشم با تاکید بر اینکه اتحادیه و تعاون عمران تهران مجوز ساخت مسکن ۲۵ متری را کسب کرده است،یادآور شد:در واقع باید دید چند واحد با متراژ ۲۵ متر و در کجا ساخته می‌شود و این مجموعه چه معضلات اجتماعی را به همراه دارد،متاسفانه بازتاب ساخت این خانه‌های ۲۵ متری در نظر گرفته نمی‌شود و دولت نیز نقشی در این مسئله ندارد اما به نظر می‌رسد که طرح ساخت مسکن ۲۵ متری قابل قبول نبوده و باید هشدارهای لازم به شهرداری داده شود تا بررسی‌های مورد نظر را در این خصوص به عمل آورد.

رئیس کمیسیون صنعت احداث کانون عالی کارفرمایی با تاکید بر اینکه طرح مسکن ۲۵ متری متناسب شرایط فرهنگی و اجتماعی خانواده های ایرانی نیست، گفت:در صورت صدور ساخت مسکن ۲۵ متری در داخل تهران ، شهرداری باید ضوابط خود را تغییر دهد چرا که به ازای ساخت هر یک واحد مسکونی پارکینگ لازم است و برای هر واحد در حدود ۲۵ متر پول مشاعات پارکینگ پرداخت شود که هزینه معقولی برای مصرف کننده نخواهد بود،بی تردید شهرداری باید ضوابط خود را تغییر داده تا این واحدها بدون پارکینگ ساخته شود.

عضو هیأت مدیره انجمن انبوه سازان تهران با بیان اینکه مردم به‌ناچار از طرح مسکن ۲۵ متری استقبال می کنند اما از روی رضایتمندی نیست،خاطرنشان کرد: هدف از ساخت مسکن ۲۵ متری ارزان قیمت دسترسی اقشار مختلف جامعه و خانه دار شدن آنان است، اما باید به گونه‌ای طراحی شود که مردم رضایت داشته باشند،بی تردید بهبود الگوی ساخت و تنوع در اندازه واحدهای مسکونی می تواند به ارتقاء کیفیت مسکن و رضایتمندی مردم کمک کند،بی تردید واحدهای مسکونی ۲۵ متری نیاز به بازنگری دارد تا بهترین طرح برای تأمین مسکن مورد نیاز جامعه اجرایی شود،حداقل واحدهای مسکونی باید بین ۲۵ تا ۵۰ متر و در یک مجموعه ۱۰۰ واحدی ۱۰ الی ۲۰ واحد با متراژ ۲۵ تا ۵۰ متر باشند که تناسب ترتیب جمعیتی آن رعایت شود.

mojgan.bidaki۸۸@gmail.com

رئیس هیات مدیره انجمن صنفی نیروگاههای ایران خبر داد

پیش‌بینی ناترازی ۲۶ هزار مگاواتی برق در سال آینده

رئیس هیات مدیره انجمن صنفی نیروگاههای ایران گفت: طبق برآوردهای صورت گرفته درصورتی که تدبیری برای سال آینده اتخاذ نشود با ناترازی ۲۶ هزار مگاواتی در پیک سال آینده مواجه خواهیم بود و برای گذر از این شرایط و حفظ ناترازی موجود نیاز به ۹۰۰ تا یک میلیارد دلار بودجه است.

به‌گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، علی نیکبخت، دیروز در نشستی خبری با اشاره به وضعیت ناترازی برق در کشور، اظهار کرد: برای امسال ناترازی ۱۹ تا ۲۰ هزار مگاواتی پیش‌بینی می‌شد اما متاسفانه از قبل از پیک تدابیر لازم اندیشیده نشد و کشور گریبان‌گیر ضرر و زیان‌هایی در این بخش شد. باید گفت اگر برای سال آینده نیز از هم‌اکنون تدبیر نشود با ناترازی ۲۶ هزار مگاواتی روبرو خواهیم بود.

وی با تاکید بر اینکه عمده هزینه‌های یک نیروگاه انرژی است و حدود ۱۸۰ میلیارد تومان هزینه برای نگهداری یک واحد نیروگاهی لازم است، گفت: نیروگاهی که اکنون به دلیل تعمیرات متوقف شده در ایجاد ناترازی موثر است باید برای آن تدبیر و از دوسال قبل قطعات آن سفارش داده می‌شد که این اتفاق نیفتاده است و همین موضوع به ناترازی برق دامن زده است.

به گفته رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی نیروگاه‌های ایران به دلیل بارش باران امسال ۶۰۰۰ مگاوات از نیروگاه‌های برق آبی استفاده کردیم که هیچ تضمینی برای وجود این پتانسیل در سال آینده وجود ندارد با فرض اینکه هیچ نیروگاهی از مدار خارج نشود بین هشت تا ۹ ماه فرصت برای تدبیر و برنامه‌ریزی درست برای پیک سال آینده وجود دارد که باید از همین جلسات فشرده در همین زمینه برگزار شود.

نیکبخت با بیان اینکه برای ایجاد بستر تولید بین دو تا سه سال زمان لازم است، اظهار کرد: با بهینه‌سازی و ارتقای راندمان و توان نیروگاه‌ها می‌توان بخشی از ناترازی برق را جبران کرد. گفت: متوسط عمر نیروگاهها در دنیا بین ۳۰ تا ۵۰ سال است،این میزان در ایران بین نیروگاههای گازی ۲۵ تا ۳۵ سال و در نیروگاههای بخاری ۳۰ تا ۵۰ سال است.

وی افزود: درحال حاضر ظرفیت کل نیروگاههای کشور بالغ بر ۹۲ هزار مگاوات است در نیروگاههای بخاری از ۱۵ هزار مگاوات بالغ بر ۱۲ هزار مگاوات بالغ بر ۳۰ سال عمر دارند و در بین نیروگاههای گازی ۲۷۰۰ مگاوات عمرشان به بالای ۳۰ سال می‌رسد.

رئیس هیات مدیره انجمن صنفی نیروگاههای ایران در خصوص میزان سرمایه‌گذاری لازم برای گذر از این شرایط، گفت: اگر وزارت نیرو نسبت به انجام پروژه‌ها اقدام کند،به ۹۰۰ تا یک میلیارد دلار بودجه برای گذر از این شرایط لازم است تا حداقل افزایش رشد مصرف جبران شود و بتوانیم ناترازی فعلی را حفظ کنیم.

نیکبخت با ارائه راهکار راهکار برای گذر از این شرایط، گفت: با اضافه‌شدن واحدهای جدید تولید و توسعه نیروگاههای تجدیدپذیر که در کل دنیا مرسوم شده است می توان شرایط را تغییر داد،ایران پتانسیل بالای در حوزه تجدیدپذیرها دارد که با توسعه آن می‌توان چالش‌ها را تا حد زیادی برطرف کرد.

همچنین در این نشست عباس کریمی نایب‌رئیس هیات مدیره انجمن صنفی نیروگاههای ایران با بیان اینکه امسال میزان مصرف برق به ۷۹ هزار مگاوات رسید و ناترازی ۲۰ هزار مگاواتی را تجربه کردیم، گفت: اگر قرار است شرایط فعلی حفظ شود نیاز است تا فوری‌ترین اقدامات درنظر گرفته شود و از اکنون خود را برای گذر از پیک سال آینده آماده کنیم به تعمیرات نیروگاهی بیش از هر زمانی می‌بایست توجه شود.

وی با بیان اینکه در بدترین حالت ۶۱ مگاوات تولید برق خواهیم داشت که با این حساب میزان ناترازی برق از ۲۵ هزار مگاوات نیز عبور خواهد کرد لذا لازم است مدیریت مصرف و توجه به تعمیرات نیروگاهی در دستور کار قرار بگیرد.

فراخوان ثبت نام (ترمیم انتخابات) از داوطلبان عضویت در علی البدل هیات مدیره اتحادیه صنف الکترونیک و رایانه و اطلاع رسانی شهرستان کرج

در راستای اجرای بند ۳ مصوبات دوازدهمین جلسه کمیسیون نظارت به سازمانهای صنفی مرکز استان البرز در سال ۱۴۰۳، بدینوسیله از کلیه دارندگان پروانه کسب معتبر دائم اتحادیه صنف الکترونیک و رایانه و اطلاع رسانی شهرستان کرج که داوطلب عضویت در سمت علی البدل هیات مدیره اتحادیه مذکور می باشند دعوت بعمل می آید از روز یک شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ لغایت روز یک شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۵ به مدت پانزده روز ضمن ثبت نام در سامانه برگزاری انتخابات تشکل های صنفی به آدرس الکترونیکی "election.iranianasnaf.ir" جهت تکمیل ثبت نام شخصا با ارائه مدارک ذیل به دفتر هیات اجرایی برگزاری انتخابات اتحادیه های صنفی واقع در "کرج- خیابان شهیدبهشتی –بعد از ۴۵ متری گلشهر –جنب پمپ بنزین حصارک- خیابان ولیعصر (عج)–سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز" مراجعه نمایند.

شرایط داوطلبان:

۱- تابعیت ایرانی و اعتقاد والتزام به نظام جمهوری اسلامی ایران.
۲-نداشتن سوء پیشینه کیفری موثر،عدم ممنوعیت تصرف در اموال مانند حجر، ورشکستگی و افلاس.
۳-عدم اعتیاد به مواد مخدر و عدم اشتهار به فساد
۴- داشتن حداقل مدرک تحصیلی دیپلم برای افراد فاقد سابقه عضویت در هیات مدیره .
۵- حداکثر سن در زمان ثبت نام هفتاد و پنج سال
۶- داشتن پروانه کسب معتبر دائم (تاریخ اعتبار منقضی نگردیده ، صاحب آن تغییر شغل نداده و واحد صنفی خود را به غیر واگذار واجاره نداده باشد واحد صنفی فعال ومکان آن تغییر نیافته باشد)
۷-داشتن وثاقت وامانت

مدارک موردنیاز جهت ثبت نام :

۱- اصل و تصویر پروانه کسب معتبر دائم
۲-اصل و تصویر تمام صفحات شناسنامه
۳- اصل و تصویر کارت ملی
۴-اصل وتصویر مدرک تحصیلی یا گواهی معتبر از اداره آموزش وپرورش یا اعتبارنامه عضویت درهیات مدیره اتحادیه های صنفی
۵-یک قطعه عکس پرسنلی

امیرعلی عسگری
رئیس هیات اجرایی برگزاری انتخابات هیات مدیره وبازرس
اتحادیه های صنفی شهرستان کرج

یادداشت

رازهای بازی در زنجیره‌های جهانی (بخش اول)

امروزه زنجیره تامین عبارتی ناآشنا نیست. همکاری و هماهنگی شرکت‌ها برای دستیابی به خواسته‌ای مشترک در سطح جهان شکل گرفته است. دنیای امروز بشکلی از زنجیره‌های تامین جهانی وابسته است که در آن کشورها و شرکت‌ها باهم درگیر تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات هستند و منابع، مواد اولیه و کالاها از یک‌نقطه در جهان به نقطه‌ای دیگر منتقل می‌شوند. زنجیره تامین و بالاخص زنجیره تامین جهانی به‌عنوان شبکه‌ای پیچیده از تولیدکنندگان، توزیع‌کنندگان، و مصرف‌کنندگان در سراسر جهان تعریف می‌شود که شامل مجموعه‌ای از فرآیندها و تعاملات پیچیده بین کشورها و شرکت‌ها در سراسر جهان است. زنجیره‌های تامین جهانی به‌ستون فقرات اقتصاد مدرن تبدیل شده‌اند. هر محصولی که استفاده می‌کنیم، از تلفن همراه گرفته تا بطری روغن، نتیجه همکاری بین‌المللی است که کشورها در هر مرحله از تولید و توزیع با یکدیگر همکاری می‌کنند. این همکاری نه‌تنها اقتصادی، بلکه استراتژیک است و هر کشوری به‌عنوان یک بازیگر نقشی استراتژیک در تعیین قیمت، عرضه و تقاضای محصول ایفا می‌کند که تصمیماتش می‌تواند اثرات مستقیم و بزرگی بر عملکرد سایر کشورها و در نهایت بر بازار جهانی بگذارد.

شکل گیری تعاملات استراتژیک بین بازیگران یا بازیکنان این زنجیره غیرقابل انکار است که لزوما نیازمند تحلیل و ارزیابی مناسب در جهت بهبود و توسعه روابط و مدیریت هر چه بهتر زنجیره تامین است. تحلیل و مدل‌سازی تعاملات استراتژیک بین بازیگران مختلف اغلب با استفاده از ابزارهایی نظیر تئوری بازی‌ها انجام می‌شود. این نظریه به‌طور خاص برای شرایطی مناسب است که در آن تصمیمات یک بازیگر به‌طور مستقیم به تصمیمات دیگران بستگی دارد. در یک تعامل استراتژیک یا به عبارت بهتر بازی، در حالی که هر بازیکن به دنبال حداکثر کردن منفعت خود است، باید همزمان واکنش‌های دیگر بازیکنان را نیز پیش‌بینی کند.

انرژی به‌عنوان یک کالای استراتژیک، نه‌تنها برای رشد اقتصادی بلکه برای امنیت ملی کشورها نیز اهمیت دارد. نفت و گاز از مهم‌ترین منابع تامین انرژی هستند و ایران به دلیل داشتن منابع غنی نفت و گاز، موقعیت جغرافیایی و تولید و صادرات نفت اهمیتی استراتژیک در زنجیره‌های تامین جهانی دارد. ایران با داشتن بیش از ۱۵۰ میلیارد بشکه ذخایر نفتی و حدود ۳۴ تریلیون مترمکعب ذخایر گاز طبیعی، یکی از تولیدکنندگان و صادرکنندگان بزرگ انرژی در جهان است. این منابع نه‌تنها به اقتصاد داخلی کمک می‌کنند، بلکه نقش مهمی در تعیین قیمت‌های جهانی نفت و گاز دارند. به همین دلیل، جایگاه ایران در زنجیره تامین انرژی جهانی بسیار حائز اهمیت است. در بازی انرژی، از یک طرف ایران باید تصمیم بگیرد که چه میزان نفت و گاز تولید کند، چه میزان صادر کند و چگونه قیمت‌گذاری انجام دهد و از طرف دیگر، این تصمیمات تحت‌تاثیر اقدامات دیگر کشورها، مانند تصمیمات عربستان سعودی در اوپک یا فشارهای اقتصادی آمریکا و اتحادیه اروپا قرار دارد.

این تعاملات به نوعی بازی استراتژیک تبدیل می‌شوند که تعاملات و تصمیمات استراتژیک ایران به‌عنوان یکی از بازیگران اصلی این زنجیره نقش تعیین کننده‌ای در ثبات یا ناپایداری بازارهای جهانی ایفا می‌کند. سوال مهمی که اینجا شکل می‌گیرد این است که در چنین شرایطی ایران به چه صورت باید تصمیمات خود را در جهت حفظ منافع اقتصادی و مدیریت تاثیرات تحریم‌های بین‌المللی بگیرد. نظریه بازی‌ها کمک می‌کند به این سوال پاسخ دهیم که چگونه ایران در این محیط پیچیده به‌طور بهینه عمل کند، محیطی که تحت‌تاثیر عوامل مختلف از جمله تحریم‌های اقتصادی، تصمیمات اوپک و سیاست‌های داخلی و بین‌المللی است. بازیکنان بازی بزرگ نفت در جهان، ایران، کشورهای تولیدکننده نفت دیگر (مانند عربستان سعودی و روسیه) و کشورهای مصرف‌کننده نفت هستند. ایران در تعامل با دیگر کشورهای تولیدکننده و مصرف‌کننده نفت استراتژی‌های متفاوتی را می‌تواند به کار ببندد.

۱.یکی از این تصمیمات استراتژیک، در مورد تولید نفت (تصمیم‌گیری در مورد کاهش یا افزایش تولید نفت) است. این تصمیم می‌تواند براساس اهداف اقتصادی، نیازهای داخلی و شرایط بازار جهانی اتخاذ شود. سایر کشورهای تولیدکننده نفت ممکن است به این تغییر سطح تولید واکنش نشان دهند. استراتژی کشورهای مصرف‌کننده در پاسخ به استراتژی ایران، واکنش به تغییر در قیمت یا حتی تغییر منابع می‌تواند باشد.

۲.تصمیم استراتژیک دیگر، در مورد قیمت‌گذاری نفت است. در این شرایط ایران و دیگر تولیدکنندگان نفت تصمیماتی درباره قیمت‌گذاری نفت اتخاذ می‌کنند که می‌تواند بر بازار جهانی تاثیر بگذارد. ایران می‌تواند قیمت‌های رقابتی یا حتی قیمت‌های بالا را برای نفت در نظر بگیرد. سایر کشورهای تولیدکننده ممکن است قیمت‌ها را تغییر دهند تا بازار را تحت کنترل خود درآورند. در مقابل کشورهای مصرف‌کننده می‌توانند تصمیم به خرید از منابع دیگر بگیرند.

۳.سومین استراتژی، در مورد صادرات نفت است. در این حالت ایران تصمیم به تغییر در حجم صادرات نفت می‌گیرد که می‌تواند تحت‌تاثیر نیازهای داخلی و استراتژی‌های جهانی باشد که در مقابل، کشورهای خریدار ممکن است تصمیم به خرید بیشتر از منابع جایگزین بگیرند.

طبق نظریه بازی‌ها در مورد تولید نفت، سناریوهایی را به شرح زیر برای تحلیل عملکرد ایران می‌توان بررسی کرد.

سناریوی اول) افزایش تولید نفت ایران: ایران تصمیم می‌گیرد تولید نفت خود را به طور قابل‌توجهی افزایش دهد. این تصمیم ممکن است ناشی از فشارهای اقتصادی داخلی، تمایل به افزایش سهم بازار جهانی یا تلاش برای تقویت موقعیت ژئوپلیتیک باشد. بازیکنان این بازی عبارتند از: ایران، کشورهای تولید کننده دیگر (مانند عربستان‌سعودی و روسیه) و کشورهای مصرف‌کننده (مانند ایالات‌متحده و چین). در این سناریو استراتژی ایران افزایش تولید نفت با هدف کسب درآمد بیشتر و افزایش سهم بازار جهانی است که البته این استراتژی می‌تواند با ریسک کاهش قیمت نفت و پیامدهای منفی برای درآمد بلندمدت همراه باشد. در مقابل، کشورهای تولیدکننده دیگر با هدف حفظ قیمت‌های جهانی و جلوگیری از نوسانات شدید بازار، ممکن است تصمیم به کاهش تولید بگیرند تا قیمت‌ها را ثابت نگه دارند. این کار می‌تواند به کاهش سهم بازار آنها منجر شود و در صورت عدم‌همکاری با دیگر تولیدکنندگان می‌تواند سبب کاهش سهم بازار و سود کمتر آنها شود. کشورهای مصرف‌کننده با هدف بهره‌برداری از قیمت‌های پایین و کاهش هزینه‌های انرژی به خرید بیشتر نفت با قیمت‌های پایین‌تر می‌پردازند. اتخاذ استراتژی‌های فوق نتایج محتملی را در کوتاه‌مدت و بلندمدت برای بازیکنان به دنبال دارد. ایران در کوتاه‌مدت به افزایش درآمد ناشی از تولید بیشتر دست می‌یابد، اما در بلندمدت این تصمیم به کاهش قیمت جهانی نفت که می‌تواند به زیان در آمدهای نفتی و عدم‌پایداری در بازار جهانی باشد منجر می‌شود. سایر کشورهای تولیدکننده در کوتاه‌مدت ممکن است بتوانند با کاهش تولید قیمت‌ها را تثبیت کنند، در حالی که در بلندمدت این امر موجب کاهش سهم بازار و کاهش درآمدها در صورتی که تصمیم به کاهش تولید موثر نباشد، خواهد شد. در آخر استراتژی کشورهای مصرف کننده به کاهش هزینه‌ها و افزایش رفاه اقتصادی در کوتاه‌مدت منجر می‌شود. در بلندمدت نیز می‌تواند علاوه بر نوسانات قیمت در آینده سبب تاثیر منفی بر سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت انرژی‌های تجدیدپذیر شود.

دکتر نرگس خالقزاده
استادیار مهندسی صنایع وسیستم‌های دانشگاه صنعتی کرمانشاه
Alborz.payam@gmail.com